

Які умови повинні бути зафіксовані в договорі, щоб відмовитись від неякісного товару

У цій статті дізнаєтесь поради щодо того, як скласти договір про закупівлю з умовами, які допоможуть мінімізувати ймовірність недобросовісних дій постачальника, тобто як укласти «правильний» договір поставки.

Насамперед розглянемо, що треба зробити, аби мінімізувати ймовірність виникнення ситуації з поставкою не того товару, який вам потрібен, або з поставкою неякісного товару. Тут законодавець дає замовнику можливість завчасно убезпечити себе від неприємностей шляхом внесення до договору (проекту договору) ще до його укладання відповідних норм щодо асортименту та якості товару, а також достатньо суттєвої для постачальника відповідальності у разі їх порушення.

Така можливість передбачена статтями 671, 672 (асортимент товару) та статтями 673, 674, 675 (якість товару) Цивільного кодексу України (далі — ЦКУ). Для цього ми пропонуємо й рекомендуємо передбачити в договорі таке.

У частині вимог до товару:

Чітко і конкретно прописати, який саме товар ви хочете отримати в результаті, наприклад так: «Постачальник зобов'язується поставити та передати у власність покупця у встановлений строк **найменування товару**, код XXXXXXXX-X „**назва коду**“ за ДК 021:2015 (далі — товар), згідно з технічною специфікацією (Додаток 1) до Договору, що є його невід'ємною частиною». При цьому в технічній специфікації необхідно максимально детально прописати як найменування товару, так і його технічні, якісні та інші характеристики, що унеможливить двояке трактування вимог до товару з боку постачальника.

Приклад технічних специфікацій ви завжди знайдете на порталі Радник у відповідному розділі [«Технічні специфікації»](#).

Передбачити відповідність товару встановленим нормам якості, приміром: «Постачальник повинен поставити покупцю товар, якість якого відповідатиме чинним нормам якості для товару цього виду та іншим вимогам, зазначеним у технічній специфікації».

Передбачити гарантійний строк на товар, оскільки виробник (виконавець) забезпечує належну роботу (застосування, використання) продукції, у тому числі комплектуючих виробів, протягом гарантійного строку, встановленого нормативно-правовими актами **чи договором** (стаття 7 Закону України «Про захист прав споживачів»). Якщо потрібно, то окремо вказати строк зберігання та строк експлуатації.

Якщо це дозволяє вид товару, передбачити надання товаросупровідних документів, які підтверджують його якість та характеристики. Пропонуємо використати таке формулювання: *«Постачальник повинен засвідчити якість товару, що постачається, належним чином оформленими документами виробника, які надаються разом з товаром (партією товару), перелік яких зазначено у технічній специфікації (Додаток 1) до Договору»*. Цими документами можуть бути: сертифікат якості, паспорт якості тощо.

Встановити порядок поставки та приймання товару замовником: місце поставки товару, умови поставки, порядок перевірки та прийняття товару, його оплати. Наприклад, порядок поставки товару під час закупівлі продуктів харчування описано в розділі 5 [Договору про закупівлю продуктів харчування](#).

Якщо цього вимагає специфіка товару, то передбачити незалежну перевірку якості товару, наприклад таким чином: *«Перевірка поставленої постачальником партії товару буде здійснена покупцем шляхом відбирання зразків із партії поставленого товару. Перевірка на відповідність технічним та якісним характеристикам згідно з технічною специфікацією (Додаток 1 до Договору) проводиться шляхом замовлення покупцем дослідження та отримання за його результатами протоколу / висновку випробувань / досліджень / експертизи в спеціалізованій лабораторії»*.

Внесення до вашого договору розглянутих нами норм (пунктів) у такому або подібному до нього формулюванні на ваш розсуд дозволить вам знизити ймовірність неправильного, вільного трактування потенційним постачальником вимог, які ви як замовник висуваєте до товару.

Слід зауважити, що навіть якщо це не буде напряму вказано в договорі, ваші інтереси як замовника (покупця) в частині асортименту та якості товару все одно захищені ЦКУ, але наполегливо рекомендуємо прямими нормами проєкту договору донести до постачальника, що саме вам потрібно. І, звичайно, якщо найменування та / або характеристики товару явно не вказані в договорі, то може виникнути двояке їх трактування, і тоді вам буде важко довести неправоту з боку постачальника.

Що передбачити в умовах договору в частині відповідальності з боку постачальника товару

Щодо умов договору в частині відповідальності з боку постачальника товару пропонуємо врахувати таке:

Обов'язково прямо прописати право покупця на відмову від прийняття товару, що не відповідає умовам договору в частині вимог до товару стосовно його асортименту та якості, наприклад у такий спосіб: *«Покупець має право відмовитися від прийняття товару, який не відповідає умовам Договору, та повернути неякісний товар Постачальнику».*

Зобов'язати постачальника замінити неякісний товар у разі його поставки або за власний кошт усунути дефекти неякісного товару, наприклад так: *«Постачальник зобов'язаний власним коштом усунути недоліки (дефекти) товару, виявлені протягом гарантійного строку, або замінити неякісний товар на товар належної якості, якщо не доведе, що недоліки (дефекти) виникли внаслідок порушення Покупцем правил зберігання та використання товару».*

При цьому передбачити відповідне продовження гарантійного строку на товар, приміром: *«Гарантійний строк, визначений у цьому Договорі, продовжується на час, протягом якого товар не використовувався у зв'язку з виявленими в ньому недоліками (дефектами), а в разі заміни товару гарантійний строк обчислюється заново від дня його заміни».*

Замовник може підкреслити, що навіть прийняття замовником неякісного товару не звільняє постачальника від відповідальності: *«Прийняття покупцем неякісного товару не звільняє постачальника від зобов'язань поставити якісний товар, дата поставки при цьому визначається датою поставки якісного товару».*

Обов'язково встановити максимально прийнятний для замовника строк усунення недоліків неякісного товару або його заміни на товар належної якості. Для цього в договорі рекомендуємо передбачити такий окремий пункт: *«Строк усунення недоліків (дефектів) товару, виявлених у межах гарантійного строку, або заміни товару — протягом ____ (_____) календарних днів від дати отримання постачальником претензії (рекламації) від покупця, але не пізніше ____ (_____) календарних днів від дати її пред'явлення».*

Окремим розділом договору рекомендуємо передбачити відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання ними своїх зобов'язань за договором. У цьому

розділі договору в разі поставки не того товару, що був передбачений договором, або поставки товару неналежної якості доцільно буде передбачити пряму відповідальність з боку постачальника за відсутність своєчасного усунення недоліків товару або своєчасної заміни товару шляхом нарахування штрафних санкцій, яке регулюється статтями 549, 550, 551, 552 ЦКУ, наприклад таку:

передбачити штрафні санкції за затримку поставки товару (сюди входить поставка не того товару, що був передбачений договором, який замовник має повне право взагалі не приймати, тобто товар у цьому випадку вважається непоставленим): «За порушення строків поставки товару (партії товару) або поставки товару не в повному обсязі, замовленому Покупцем, Постачальник сплачує пеню у розмірі 0,1 % вартості непоставленого товару за кожний день прострочення, а за прострочення понад 30 (тридцять) днів додатково стягується штраф у розмірі 7 % вартості непоставленого товару»;

передбачити штрафні санкції за поставку неякісного товару з одночасною відсутністю належних дій з боку постачальника щодо заміни такого товару або усунення його недоліків: «За порушення умов Договору щодо якості товару з Постачальника стягується штраф у розмірі 20 % вартості неякісного товару»;

і наостанок рекомендуємо підкреслити окремим пунктом договору, що: «Сплата штрафних санкцій не звільняє винну сторону від виконання своїх зобов'язань за цим договором».

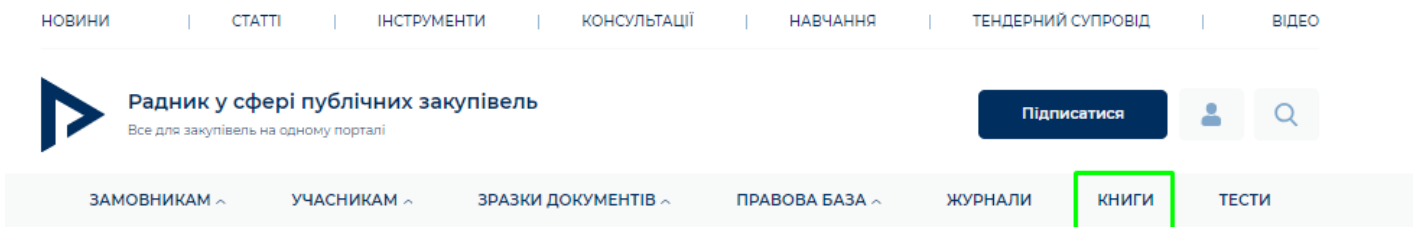
Зверніть увагу! Якщо під час виконання договору про закупівлю було порушення зобов'язань постачальника і договір містить умови про застосування штрафних санкцій, замовнику наполегливо радимо проводити претензійно-позовну роботу. В іншому випадку є ризик того, що під час перевірки діяльності замовника контролюючими органами в цій частині може бути встановлено збитки державі.

Окремо слід зауважити, що далеко не завжди недоліки неякісного товару можливо усунути. Це в першу чергу залежить від виду (специфіки) товару. Навряд чи постачальник зможе, наприклад, усунути недоліки зіпсованих продуктів харчування. Отже, при складанні проекту договору потрібно це враховувати і в необхідних випадках передбачити лише заміну товару на товар належної якості.

Підсумовуючи, констатуємо, що внесення до проекту договору про закупівлю усіх розглянутих нами вище норм (пунктів), які передбачають конкретне та чітке визначення характеристик та якості товару, що повинен бути поставлений за цим договором, а також конкретне і чітке визначення відповідальності постачальника товару за недобросовісне

виконання з його боку умов договору в частині поставки товару потрібного виду (найменування), а також належної якості дозволять вам як замовнику ще на етапі укладання договору значною мірою убезпечити себе від можливих неприємностей.

Щиро бажаємо вам тільки надійних постачальників, а ще більше про нюанси формування і виконання договору ви дізнаєтесь з електронної книги [«Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях»](#):

Головна — Книги

Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях

2573 9 Лютого 2024

Електронна книга «Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях» — це збірка договірної практики з публічних закупівель. Обіцяємо, без рішень Органу оскарження, суддівської практики та висновків ДАСУ ви не залишитесь. У книзі «в тему» підібрана практика відповідних органів. Не гайте дорогоцінного часу, нумо до читива!

Договір про закупівлю

- [Як має називатися договір за результатами закупівлі?](#)
- [Нечинна норма в договорі про закупівлю. Якою редакцією Закону керуватись?](#)
- [Оголошення без ПДВ, але укладаємо договір про закупівлю з ПДВ: нестандартна комбінація та можливі ризики](#)
- [Чи може укладений договір про закупівлю відрізнятись від його проєкту? Відповідає представник ДАСУ](#)
- [Штрафні санкції в договорі про закупівлю та їх правильне застосування в разі порушень](#)
- [Підстава та процедура розірвання договорів про закупівлю в односторонньому порядку](#)
- [Договір про закупівлю: строк укладення, оприлюднення, зміни до договору у 2024 році](#)